

РОЗДІЛ III. ФУНКЦІЙНА СЕМАНТИКА ЛЕКСИЧНИХ І ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ

Володимир Яслик

УДК 81'36:81'367.63

МОВЛЯВ (МОВ) ЯК ЗАСІБ ВИРАЖЕННЯ ЕВІДЕНЦІЇ

У статті досліджено особливості функціонування слова “мовляв” (мов) у ролі засобу вираження евіденції в сучасній українській літературній мові. Визначено статус слова “мовляв”, встановлено контексти, в яких “мовляв” є засобом вираження евіденційної семантики або елементом диктумної структури речення з функцією коментаря.

Ключові слова: евіденція, частка, диктум, модус, згодна пряма мова.

В українській мові немає єдиного трактування частини мови належності слова *мовляв*. Про *мовляв* говорять як про переповідну частку (Symonova), що використовується в реченнях, де мовець переказує зміст чийось чи своїх слів (дослівно / недослівно). *Мовляв* трактують як власне-модальну частку (Dzhochka, Matulevs'ka) поряд з *мовби*, *наче*, *навряд*, *навряд чи*, *ніби*, *бач*, які вносять у висловлювання припущення, сумнів або впевненість у можливості повідомлюваного. В. Горпинич розглядає *мовляв* як модальник – частину мови, до якої входять самостійні слова, що виражають суб'єктивну модальність, не мають системи словозміни та синтаксичних зв'язків із членами речення, відокремлені від інших у реченні, але пов'язані з ними семантично та інтонаційно (Ногрупух 243).

Слово *мовляв* зберігає своє первинне значення, на відміну від більшості часток, що зближує його з модальними словами. *Мовляв* походить від дієслова *ml'viti – “мовити”, тому є віддієслівним дериватом, який вводить вербальну інформацію. Дієслово *м'львити* надавало мовленню книжності, урочисто-піднесеного забарвлення, що забезпечувало правдивість, безсумнівність сприйнятої інформації. На сучасному етапі слово *мовляв* втратило значення урочистої піднесеності, однак зберегло евіденційну силу – вказувати на джерело інформації. Основна функція слова *мовляв* – передавати чуже чи власне висловлювання, часто з експресивним нашаруванням іронії. Зважаючи на функціональне призначення та граматичну семантику, пропонуємо трактувати *мовляв* як евіденційну частку.

Мета статті – визначити статус *мовляв* (мов) як евіденційного засобу в сучасній українській літературній мові.

Для досягнення мети потрібно виконати такі завдання: типологізувати евіденційну семантику частки *мовляв*, диференціювати функціональні можливості *мовляв* як засобу вираження евіденції.

Дослідники визначають категорію евіденції як модусну (de Naan, Kozyntseva), зараховуючи до модусних також персуазивність, модальність, авторизацію, оцінність. Використовуючи слово *мовляв* (мов), мовець утворює модус висловлення, конкретизований метою комунікації. Г. Герджиков на матеріалі болгарської мови стверджує, що “модус висловлення про подію” містить чотири елементи: 1) модус засвідчувальний; 2) модус висновковий; 3) модус переповідний; 4) модус недовірливий (Herdzhykov 12). *Мовляв* бере участь у творенні цих видів модусу: *Бачу, бачу ваше здивування, Анастасіє Михайлівно, звідки, мовляв, він узяв такі подробиці вбивства, ніби сам тоді був на тому бережку, причаївся десь за кущем* (Shklyar, “Krov kazhana”) – модус висновковий; *Хоча найбільше, наскільки я розумів, його цікавило, де Борис того нагана знайшов. Але Володька казав, що знає, зі слів брата, лише приблизно, що, мовляв, десь біля дороги* (Vil'chyn's'kyu) – модус недовірливий; *Та коли бабі Ликорі замандюритесь варити вареники чи пекти хліб, то по воду посилає мене ген-ген далеченько, аж до баби Весни. Мовляв, нічия вода так не годиться розколотити тісто, як від баби Весни. І я слухаюся, йду* (Hutsalo) – модус переповідний. Слово *мовляв* у наведених прикладах використовується з різною комунікативною метою та залежить від інтенцій мовця. Зазначимо, що у висловленнях із часткою *мовляв* модуси засвідчувальний і переповідний чітко не протиставлені, адже у більшості випадків *мовляв* при переказуванні виконує функцію засвідчення, вказівки на джерело інформації.

Утворюючи певний вид модусу, *мовляв* бере участь у формуванні семантичної структури речення. Слово *мовляв* може формувати не тільки модус, а й диктум, конкретизуючи його, що призводить до «злиття» модусу і диктуму. Якщо брати до уваги структуру конструкцій, то *мовляв* входить до складу саме диктуму: *Мене ніхто цього не вчив, це про таких, як я, кажуть – вони, мовляв, університетів не закінчували* (Kokotyukha). Переформулюємо конструкцію за допомогою складнопідрядного речення, у якому головну частину вважають модусом, підрядну, що розкриває зміст повідомлення, – диктумом: *Мене ніхто цього не вчив, це про таких, як я, кажуть, що вони університетів не закінчували*. Модус – “про таких, як я, кажуть”; диктум – “вони університетів не закінчували”. Частка *мовляв* ускладнює диктум суб'єктивним значенням, чим зближує диктум із модусом. На це звертає увагу О. Падучева, яка не трактує російську частку *мол* як засіб вираження евіденції, мотивуючи це тим, що евіденційний засіб, зокрема цитатив, входить у повідомлення мовця про факт, тобто доповнює його вказівкою на джерело інформації. Натомість частка взагалі не може входити у склад повідомлення про факт (Paducheva 19). Ми ж розглядаємо слово *мовляв* разом із предикатом, з яким воно пов'язане, як показник

евіденційної семантики, оскільки, як правило, *мовляв* є своєрідним індикатором цитованості – дослівного чи часткового переказу своїх або чужих слів. З цитованістю частку *мовляв* пов'язує В. Плунгян, який вважає, що *мовляв* має цитатну природу, але ця цитатність не пов'язана з розмежуванням “свого” і “чужого”, тому він не трактує частку *мовляв* на російськомовному матеріалі як показники евіденції (Plunhyan 12). Ми розглядаємо цитованість як один зі способів отримання інформації, тому – один із семантичних видів евіденції. Оскільки слово *мовляв* разом із предикатом має здатність виражати значення цитованості, то вважаємо його засобом вираження евіденції.

Частка *мовляв* вказує на джерело інформації у поєднанні з предикатом, вираженим дієсловами, що позначають процеси мовлення, сенсорного та когнітивного сприйняття. Слова на позначення когнітивних станів нейтралізують оцінку достовірності висловленого мовцем, тому в таких конструкціях *мовляв* головно вказує на джерело інформації, вираження модальних значень не показові. В інших випадках слово *мовляв* вказує на інтерпретацію поведінки чи жестів учасників ситуації.

Частка *мовляв* переважно відображає непряме джерело інформації. Справді, здебільшого *мовляв* вводить слова іншої особи. Н. Арутюнова стверджує, що подібні частки в російській мові (*мол, якобы, -де*) є маркерами чужого мовлення (Arutyunova 437), їхня основна функція – маркувати присутність “Іншого”, розмежовувати особисті сфери (448). Ми виявили низку контекстів, у яких слово *мовляв* зовсім не сигналізує про те, що наступний текст ведеться від імені іншої особи: *Олекса наперся їти на полонину, звідти, **мовляв**, є стежка на цовби, а далі рушимо вздовж бетонних стовпів старозо австрійського кордону* (Andriyashyk); *Востанне вона їздила з ним аж до Ленінграда, добилася на прийом до знаменитого професора, до якого люди вистоювали хтозна-які черги, і той таки обстежив Степана, однак нічого певного не пообіцяв: **мовляв**, справи погані, але треба сподіватися на краще, ніколи не треба втрачати надії* (Shklyar, “Tin' sovy”). У наведених контекстах інформація, яка знаходиться після слова *мовляв*, належить одній особі (у першому випадку – Олексі, у другому – професорові). Отже, *мовляв* не завжди утворює двоплановість висловлювання, у цих випадках конструкції є моносуб'єктивними. Подібні конструкції вважаємо евіденційними автоцитативними, оскільки джерелом інформації є сам мовець, що переказує свої слова. Про це свідчить здатність конструкцій такого типу замінюватись складнопідрядним реченням, яке, на нашу думку, є одним із спеціалізованих засобів вираження евіденції. Пор.: *Я доповів своєму начальнику, полковнику Калязіну, про настрої в Ямках: **мовляв**, не втратили ще люди довіри до УПА та не бояться, навіть попри прояви терору* (Kokotyukha) і *Я доповів своєму начальнику, полковнику Калязіну, **про** настрої в Ямках, **про те, що** не втратили ще люди довіри до УПА та не бояться, навіть попри прояви терору*.

Щоб визначити евіденційні можливості частки *мовляв*, типологізуємо її семантику у виявлених контекстах. Так, в одних випадках *мовляв* вказує на джерело інформації, в інших – виражає модальні значення впевненості, сумніву, достовірності, недостовірності тощо. Провести чітке розмежування евіденційної функції слова *мовляв* та модальної (епістемічної) неможливо, оскільки вони взаємно доповнюються. Як зазначає В. Виноградов, частки *мол, якобы* в російській мові вказують на “суб'єктивно забарвлену передачу чужого мовлення” (цит. за: Plunhyan 2).

У низці контекстів слово *мовляв* (*мов*) позначає дистанційну позицію мовця, його незгоду зі змістом чужого висловлення. Такі конструкції мають іронічний характер, оскільки мовець вважає інформацію, отриману від інших, недостовірною: *Світ роззубився у здогадках і підозрах, подейкували про тасмніче вбивство і тяжку хворобу Гамсахуріда, через яку він, **мовляв**, у відчай наклав на себе руки* (Shklyar, “Elemental”); *Десь, **мов**, прохопився словом його ад'ютант на прізвисько Чорт, що начебто отримав чудернацьку записку від Веремія* (Shklyar, “Zalyshnets'. Chornyy voron”). У наведених контекстах домінує епістемічна семантика з архісеєю “недостовірність”. Як зазначає Л. Попович, порівнюючи евіденційні засоби української і сербської мов, у таких випадках частка *мовляв* (*мов*) за функцією та значенням зближується із сербським евіденційним маркером *наводно* (Rorović 384). Евіденційними вважаємо конструкції з часткою *мовляв*, в яких мовець не намагається оцінювати інформацію за шкалою достовірності / недостовірності, а констатує факт про подію від інших осіб: *А я ї зовсім божеволію від радості, бо не буває так, щоб дід не пообіцяв прокатати на коні. **Мовляв**, усе вже готово, ось тільки залишилося підправити кавалерійське сідло, щось там з підпругами не так, а він хоче, аби я в сідлі проїхався через Овечаче* (Hutsalo). У наведеному мікротексті чітко протиставлені два плани оповіді: я-мовець (онук) та він-автор (дід), слова якого переказано: “*усе вже готово, ось тільки залишилося підправити кавалерійське сідло, щось там з підпругами не так*”. Зрозуміти межу слів власних (онука) і чужих (діда) допомагають дійсничні слова, які належать різним особам – я (*божеволію*), він (*хоче*).

Аналізований матеріал дає підстави виокремлювати автоцитатив – конструкції з викладом власних думок, слів. У такому випадку слово *мовляв* поєднується зазвичай з дієсловами мовлення, а оповідь ведеться від першої особи: *Я вислав йому кілька не надто оптимістичних слів у відповідь, **мовляв**, не знаю, як усе складеться, швидше за все не складеться ніяк* (Andrukhovych). У подібних висловленнях мовець переказує слова, які колись сам вимовляв за певних умов. Вислови однієї особи темпорально¹ розмежовані: “я колись казав йому” (не визначеному адресатові) слова “не знаю, як усе складеться, швидше за все не складеться ніяк” і зараз переказую це тобі (невизначеному адресатові). У випадках автоцитатування з часткою *мовляв*, оцінка інформації з погляду достовірності / недостовірності нелогічна, оскільки відповідальність за сказане несе сам мовець, тому основна

¹ Детальніше про темпоральність, час, інтервал, таксис див.: (Barchuk).

функція частки *мовляв* – евіденційна.

Частотний тип конструкцій, у яких слово *мовляв* є індикатором недослівного переказу слів. Це пояснюємо інтенцією мовця передати зміст тексту, а не спосіб його викладу – дослівний чи недослівний. Тому речення у більшості випадків оформлені непрямою мовою: *Веремій ніколи не був хвальком, а тут мені якось прохопився мовляв, це як служив він у кінно-гарматному дивізіоні, нагородив його цим срібним годинником сам полковник Алмазов* (Shklyar, “Zalyshenets”. Chornyy voron”). У таких конструкціях часто використано непрямий дейксіс, який допомагає розмежувати інформацію на “свою” і “чужу”, адже конструкція могла б бути побудована так: *Веремія колись говорив мені про себе таке: “Коли я служив у кінно-гарматному дивізіоні, нагородив мене цим срібним годинником сам полковник Алмазов”*. Тобто, крім вказівки на джерело інформації – чуже мовлення (слова Веремії), слово *мовляв* змінює манеру я-розповіді на оповідь від 3-ї особи. Речення такого типу, за словами Н. Гуйванюк, є полісуб’єктними. У таких реченнях наявні прямий суб’єкт (автор повідомлення, який спілкується зі співрозмовником) і непрямий суб’єкт, якому належить передавана інформація (Нуванюк 291). У висловленні *мовляв* є показником зміни способу оповіді, інтонаційного плану, часових відношень, отже, маркує зміну джерела повідомлення: *Не встигла [Катря] ще й поспідати, прибігла сторожова дівчина: Докія Петрівна послали мовляв, діло яесь є* (Holovko). Так, у конструкції розрізняємо два плани оповіді – від імені сторожової дівчини та Докії Петрівни. Слово *мовляв* сигналізує, що наступні слова будуть переповіданням чужого висловлення – Докії Петрівни. Таким чином, використання *мовляв* зумовлює не дослівне цитування чужих слів, а тільки приблизний переказ змісту інформації. У конструкціях з непрямою мовою функціонує усічений варіант слова *мовляв* – *мов*, який використовується для переказування думок – своїх чи чужих: ... *а тоді Чорт і каже, що так, мов, і так, пора зійтися до купи та вдарити разом на Смілу, щоб Тясмин кров’ю підплив* (Shklyar, “Zalyshenets”. Chornyy voron”). Слова *мовляв* і *мов* у реченнях не різняться семантичними відтінками. На це вказує їхня здатність взаємозамінюватися: *Я відписав: так, мовляв, і так, живу в рідному Чернігові, батьки загинули, сестра пропала безвісти, теж служу в міліції* (Kokotyukha). *Мовляв, мов* разом із *так* створюють узагальнену манеру розповіді замість викладу деталей події.

У деяких контекстах, як засвідчує матеріал, функція слова *мовляв* – інтерпретація жестів та міміки, що не входить до евіденційної семантики. Конструкції такого типу називаємо коментативними, оскільки вони не містять чужого мовлення: *Перехопивши стривожений Муталібів погляд, силувано і якось винувато всміхнувся й махнув рукою: мовляв, не зважай, це в мене буває, зараз минеться* (Shklyar, “Tin’ sovy”); *Питає брата, як там удома, той тільки плечима знизує, мовляв, усе добре, все по-старому* (Shklyar, “Zalyshenets”. Chornyy voron”). У наведених конструкціях домислюються слова, які могли бути озвучені за певних умов. У цьому випадку, на нашу думку, стосовно речень зі словом *мовляв* можна застосувати термін *здогадна мова*. *Мовляв* створює відтінок здогаду, адже насправді слова не були озвученими, а домислились мовцем як можливі у конкретній ситуації: *Ох і поспував він нерви всьому педагогічному колективу, доки два роки тому вчителі не випхали хлопця в доросле життя й полегшено зітхнули: мовляв, як утне щось серйозніше, то вже не наш, а батьківський головний біль* (Pechogna); *Той махнув рукою в бік водіїв, мовляв, дай і їм трішки пограти* (Zhadan). Отже, мовець стверджує, що надана ним інтерпретація є тільки версією його бачення події.

Слово *мовляв* позиційно не закріплене, та матеріал дає підстави стверджувати, що партикула стоїть у препозиції стосовно слів, які переказуються або інтерпретують невербальні засоби.

Отже, слово *мовляв* функціонує як у чужому мовленні, так і у власному, що дає підстави диференціювати конструкції з *мовляв* на такі види: цитатив – конструкції, у яких *мовляв* вказує на слова, що належать іншій особі; автоцитатив – конструкції з *мовляв*, що передає власні слова мовця у іншому часопросторовому вимірі; коментатив – конструкції, у яких *мовляв* виступає як засіб інтерпретації ситуацій та є елементом диктумної структури речення з функцією коментаря.

Евіденційними вважаємо конструкції з *мовляв*, у яких наявні два суб’єкти мовлення – прямий (мовець) і непрямий (автор слів, які переказує мовець), а також конструкції з автоцитатуванням. У таких випадках *мовляв* тяжіє до предиката, вираженого словами на позначення мовлення, сприйняття, когнітивної діяльності, та виявляє свою здатність виражати джерело інформації.

References

- Arutyunova, Nina. “Pokazately chuzhoy rechy *de, deskat’, mol* (*De, Deskat’, Mol* as Markers of Somebody Else’s Speech)”. *Yazyk o yazyke (Language about Language)*. Moskva: Yazyky russkoy kul’tury, 2000. 437–452. Print.
- Barchuk, Volodymyr. *Hramatychna temporal'nist': Interval. Chas. Taksys (Grammatical Temporality: Interval. Tense. Taxis)*. Ivano-Frankivsk: Simyk, 2011. Print.
- de Haan, Ferdinand. Encoding speaker perspective: Evidentials / In Frajzyngier Zygmunt, David Rood & Adam Hodges (eds.) *Linguistic diversity and language theories*. Amsterdam: John Benjamins, 2005. 379 – 397. Print
- Dzhochka, Iryna. “Funktsional'no-stylistychnyy pidkhid do vyvchennya chastok yak zasobu formuvannya movlennyevoyi kompetentsiyi studentiv-filolohiv (na materialy tvoriv Adama Mitskevycha “Pan Tadeusz” u perekladі Maksyma Ryl's'koho) (Functional and Stylistic Approach to the Study of Particles as the Way of Formation of Speech Competence of Students-Philologists (Based on “Pan Tadeusz” by Adam Mitskevych, Translated by Maksym Ryl'sky))”. *Aktual'ni problemy vykladannya literatury u seredny ta vyshchih shkoli. Sultaniv's'ki chytannya (Actual Problems of Teaching Literature in the Secondary and High Schools. Sultanov Readings)*. Ivano-Frankivsk: Symfoniya forte, 2 (2012): 32 – 40. Print.

Herdzhykov, Heorhy. *Preyzkazvaneto na hlaholnoto deystvye v blharskyya ezyk (Reexpressing the Verb Action in the Bulgarian Language)*. Sofyya: Nauka i izkustvo, 1984. Print.

Horpynych, Volodymyr. *Morfolohiya ukrayins'koyi movy (Ukrainian Morphology)*. Kyiv: Vydavnychyy tsentr «Akademiya», 2004. Print.

Huyvanyuk, Nina. *Slovo – Rechennya – Tekst (Word – Sentence – Text)*. Chernivtsi: Chernivets'kyy nats. un-t, 2009. Print.

Kozyntseva, Natalya. “Typolohyya katehoryy zasvydetel'stvovannosti (Typology of the category of Evidentiality)”. *Evydentsyal'nost' v yazykakh Evropy y Azyy. Sbornyk statey pamyaty Natalyy Andreevny Kozyntsevoy (Evidentiality in the European and Asian languages. Collection of Articles dedicated to a memory of Natalya Andreevna Kozintseva)*. Sankt-Peterburh: Nauka, 2007. 13 – 36 Print.

Matulevs'ka, Tetyana. “Funktsiynnyy potentsial viddiyeslivnykh chastok ukrayins'koyi movy v publitsystychnykh tekstakh pochatku XXI stolittya (Function Potential of Verbal Particles of the Ukrainian language in Journalistic Texts of the early XXI century)”. *Naukovyy visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu. Seriya: Lihvistyka (Scientific Bulletin of Kherson State University. Series: Linguistics)* 22 (2015): 38 – 43. Print.

Paducheva, Elena. “Pokazately chuzhoy rechy: mol y deskat' (Mol and deskat' as markers of somebody else's speech)”. *Izvestyya RAN. Seriya literatury i yazyka (News of RAS. Series of Literature and Linguistics)*. 3 (2011). Vol 70. 13 – 19 Print.

Plunhyan, Vladymyr. “O pokazatelyakh chuzhoy rechi i nedostovernosti v russkom yazyke: mol, yakoby i druhie (About Markers of Somebody Else's Speech and Unreliability in Russian: mol, jakoby etc.)”. B. Wiemer & V. A. Plungjan (Hrsg.). *Lexikalische Evidenzialitäts-Marker in slavischen Sprachen, Wiener Slavistischer Almanach, Sonderband 72*. München: Sagner, 2008. 285 – 311. Web. 16 Jan. 2016.

Popović, Ljudmila. *Contrastive Grammar of Serbian and Ukrainian Language: Taxis and Evidentiality*. Belgrade: Serbian Academy of Sciences and Arts, 2012. Web. 18 May. 2016.

Symonova, Kateryna. *Perepovidni chastky (Authorized Particles)*. Web. 28 Jan. 2016

List of Sources

Andriyashyk, Roman. *Poltva: roman (Poltva: novel)*. Kyiv: Dnipro, 1989. Print.

Andrukhovych, Yuriy. *Tayemnytsya: zamist' romanu (The Secret: instead of the novel)*. Kharkiv: Folio, 2007. Print.

Holovko, Andriy. *Chervona khustyna (The Red Kerchief): opovidannya (stories)*. Kyiv: Derzhvydav khudozhn'oyi literatury, 1958. Print.

Hutsalo, Yevhen. *Spivucha kolyska z verbolozu (The Singing Cradle of the Willow): okupatsiyni fresky (the Occupying Murals)*. Kyiv: Veselka, 1991. Print.

Kokotyukha, Andriy. *Chervonyy (The Red): roman (novel)*. Kharkiv: Knyzhkovyy Klub «Klub Simeynoho Dozvillya», 2013. Print.

Pechorna, Olena. *Fortetsya dlya sertsya (The Citadel for the Heart): roman (novel)*. Kharkiv: Knyzhkovyy Klub «Klub Simeynoho Dozvillya», 2014. Print.

Shklyar, Vasyly. *Elemental (The Elemental): roman (novel)*. L'viv: Kal'variya, 2001. Print.

Shklyar, Vasyly. *Zalyshenets'. Chornyy voron (Zalyshenets. The Black Raven): roman (novel)*. Kharkiv: Knyzhkovyy Klub «Klub Simeynoho Dozvillya», 2009. Print.

Shklyar, Vasyly. *Krov kazhana (The Blood of the Bat): roman (novel)*. Kharkiv: Knyzhkovyy Klub «Klub Simeynoho Dozvillya», 2013. Print.

Shklyar, Vasyly. *Tin' sovy (The Shadow of the Owl): roman (novel)*. Kharkiv: Knyzhkovyy Klub «Klub Simeynoho Dozvillya», 2014. Print.

Vil'chyns'kyy, Oleksandr. *Kryyivka: povist' (Kryyivka: novella)*. Kharkiv: Folio, 2011. Print.

Zhadan, Serhiy. *Voroshyl'ovhrad: roman (novel)*. Kharkiv: Folio, 2010. Print.

Надійшла до редакції 15 квітня 2016 року.

MOVLYAV (MOV) AS THE WAY OF EXPRESSION OF EVIDENTIALITY

Volodymyr Yaslyk

Ukrainian Language Department, Institute of Philology, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine.

Abstract

Background: Evidentiality is a grammatical semantics of indication on the informational source. Lexical and semantic tools of Ukrainian, in particular the word *movlyav*, in the evidential context haven't been investigated. In Ukrainian *movlyav (mov)* has ability to point out the source of information, but this statement needs a clear specifying.

Purpose: To determine the ability of *movlyav (mov)* to express evidentiality in modern Ukrainian literary language; to describe the conditions, under which the word *movlyav* is the way of expressing evidentiality.

Results: The word *movlyav* comes from the verb with meaning 'to speak', therefore introduces verbal information. *Movlyav* points out the informational source with the predicate, expressed by verbs, which means the process of speech, cognitive and sensory perception. The word *movlyav* functions in a foreign and native speeches, therefore the

constructions with *movlyav* divide into the following types: constructions, in which *movlyav* points out the words, which belong to another person; constructions with *movlyav* in the function of autocitation (the own speakers words in the different spatial and time dimension); constructions, in which *movlyav* serves as a commentary of the certain situation.

Discussion: Constructions with *movlyav*, which have two subjects of speech – direct (speaker) and indirect (author of words, which are retelled by speaker), and constructions with autocitation are considered by us as evidential. Other ways of expression of evidentiality in Ukrainian need detailed investigation.

Keywords: evidentiality, particle, dictum, modus, represented speech

Vitae: Volodymyr Yaslyk is a postgraduate student (10.02.01 – "Ukrainian Language") of Ukrainian Language Department, Institute of Philology, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. His areas of research interests include Ukrainian grammar.

Correspondence: yaslykwolodymyr@gmail.com